

Univerzita Hradec Králové Pedagogická fakulta

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Pavel Lebeda

Název práce: Specifika výchovného procesu během opakovaného pobytu klientů ve středisku výchovné péče.

Oponent: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Téma práce je silně spjata především s praxí oboru. Autor si stanovil za cíl práce „... *popsat danou oblast, analyzovat práci s klientem při opakovaném pobytu v jednotlivých etapách výchovného procesu v SVP. Práce se rovněž zabývá důvody opakovaných pobytů v SVP a jejich specifikací dle věku a pohlaví klientů.*“ (s. 9)

Z předloženého textu práce je patrná autorova **velice dobrá orientace v popisované problematice**. Poněkud paradoxně, vedl autorův velice dobrý přehled k menší přehlednosti textu. Na několika místech autor neupřesňuje své myšlenky detailněji, jelikož předpokládá jejich všeobecnou znalost, text se tak stává méně srozumitelný (např. s. 15 čtvrtý odstavec věnovaný legislativním nesrovnalostem, s. 21 zmiňuje odpolední stacionář, ale neuvádí podrobnosti). Některé pasáže textu působí nadbytečně, autor popisuje materiální a technické zázemí střediska i jeho personální složení, ale vůbec je nekomentuje (s. 17-19), **u obhajoby prosím o osvětlení dopadů, které mají uváděné skutečnosti na výkon výchovné práce**. Těžištěm předloženého textu je popis procesu výchovné práce, kterou autor představuje s pomocí konkrétního programu a s využitím odborné literatury (s. 24). **Autor zvolil čtivý a přehledný styl psaní, kdy nejprve teoreticky ukotví téma, představí odborný náhled a**

připojí příklady z praxe. Na některých místech nejsou zvolené příklady z praxe příliš ilustrační (s. 28). **Celkově hodnotím text práce jako vyhovující, autor zvolil dobrou logickou strukturu a držel se vytyčeného cíle.**

Výzkumné šetření stojí na poměrně jednoduchém plánu. Autor si stanovil několik cílů, které následně sledoval za pomoci výzkumných otázek. „*Cíle výzkumu jsou analyzovat důvody přijetí klienta na opakovaný pobyt a jejich četnost. Dále pak zjistit specifika výchovného procesu. Posledním cílem bylo postihnout rozdíly v chování klientů během opakovaného pobytu za pomoci položek uváděných v pedagogických materiálech SVP. Záměrem zde byla komparace prvopobytu a opakovaných pobytů klientů pomocí analýzy pedagogických dokumentů, která povedou ke konkrétním metodickým doporučením.* (s. 52). Poněkud matoucí je, že při formulaci výzkumných otázek autor hovoří již jen o jenom cíli, z textu není patrné který myslí. „*V kontextu s uvedeným cílem byly formulovány následující výzkumné otázky: VO 1: „Jaké jsou nejčastější důvody opakovaného pobytu v SVP?“, ... VO 2: „Jaká jsou specifika výchovného procesu opakovaného pobytu?“ ... VO 3: „Jaké jsou hlavní rozdíly mezi chováním klientů prvopobytových a klientů opakovaných pobytů v prostředí SVP?“* (s. 52). Metodologie výzkumu je představena nejasně v kapitole 7. 2 *Charakteristika použité metody*. Jako hlavní výzkumný nástroj **využíval** autor především **analýzu dokumentů**, při které se soustředil na sběr informací vytyčených ve výzkumných otázkách. Sledované parametry měly kvantitativní charakter. Dále byl **výzkum doplněn o rozhovory s klienty**, tato část výzkumného plánu nebyla nijak metodologicky ukotvena, autor ji zmiňuje pouze zkratkovitě (s. 54). V textu není **žádná zmínka o postupech analýzy dat, rozhovory autor využívá k doplnění kvantitativních ukazatelů a připojuje je jako komentáře klientů.** Výzkumné šetření má v důsledku malého metodologického ukotvení velmi nízkou hodnotu. Především kvalitativní záběr mohl být hlubší a mohl rozkrývat některá zjištění vyplývající z kvantitativní fáze výzkumu. V předložené podobě jsou **závěry výzkumné části využitelné se značnými rezervami a mohou sloužit pouze jako přehled důvodů umístování dětí.**

Jazykově práce vyhovuje, místy se autor dopouští drobných formálních chyb, číslování elektronické a papírové verze práce neodpovídají. **Výběr zdrojů odpovídá praktickému směřování práce, práce se zdroji a dodržení citační normy jsou přijatelné.**

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Jak vidíte možnost zavedení nové podoby programu práce s dětmi, kterou zmiňujete na str. s. 80? Máte konkrétní představu o jeho podobě?

2. Na str. 22 uvádíte výhody a nevýhody celodenního oddělení, můžete nabízený soubor zařazených kategorií rozčlenit do podoby výhody, nevýhody a rizika.

3. Proším o podrobnější osvětlení Vašich myšlenek, na str. 42-43 uvádíte *„Individuální práce s klientem je doménou odborných pracovníků. Vychovatel řeší aktuální problémy individuální formou (individuální pohovor, vysvětlení), např. při řešení krizové situace v kolektivu během víkendových činností. Výstižně práci vychovatele charakterizuje Škoviera, který doslova říká: „...pohybuje se (vychovatel) v jakési pohyblivé zóně, na jedné straně dětem doslova utírá nudle, na druhé straně s nimi vede profesionálně terapeutický nebo spirituální dialog.“ (in Sekera, 2009).* Na tento citát navazujete svou úvahou: *„ Vychovatel tedy má z podstaty své práce omezený prostor pro individuální dlouhodobou a hlubší práci s klientem.“* Propojení vašich myšlenek a citátu se mi jeví jako zavádějící, můžete prosím objasnit, jak chápete rozdíl mezi hloubkou intervence a niterností probíraných témat? Je individuální práce měřitelná časovou dotací, kdy je pracovník s klientem sám? Kdo má tedy v praxi nejvíce prostoru pro práci s dětmi?

Doporučené hodnocení:

10. 8. 2016

Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová Ph.D.